- -
Darba kārtība: *https://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=f2181671-8dc6-4fba-8706-638219d8fe39*
- -
11. Saeima 08.11.2012. sēde Darba kārt.7.p., Likumprojekts 417/Lp11 (Tautas nobals.) Sēdē dok.nr 1338C *Noraksts*
- -

Stenogramma
2012. gada 11. novembrī otrais lasījums (Galīgais)
- - - - - - - - - - - - - - - - -
http://titania.saeima.lv/LIVS11/saeimalivs11.nsf/0/98756F0A7578E6E0C2257AB4004C786C?OpenDocument

..LP0417_2 (Sēde: 08.11.2012)

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu””**, otrais lasījums.

Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāte Ilma Čepāne.

I.Čepāne (VIENOTĪBA).

Labrīt, godātie kolēģi! Sākam izskatīt likumprojektu „Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu””.

Es pievēršu jūsu uzmanību tam, ka ir iesniegti 19 priekšlikumi. Tie lielākoties ir no Juridiskās komisijas, tie ir tehniska rakstura, precizējoši, un ir arī priekšlikumi no „Saskaņas Centra". Šie priekšlikumi tika rūpīgi izanalizēti. Komisijas vārdā gribu teikt, ka „Saskaņas Centra" priekšlikumi ir tieši tādi paši kā visās iepriekšējās reizēs - faktiski pat bez kādiem redakcionāliem grozījumiem.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas ir tehniska rakstura, saistīts ar nosaukumu. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. 2. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums. Tas nav atbalstīts, jo komisijā tika nolemts un arī Juridiskais birojs norādīja, ka tas ir pretrunā ar Satversmes 78.pantu. *(No zāles: „Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 26, pret - 61, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts. *(No zāles dep. J.Urbanovičs: „Kas? Jūs neprotat balsot?")*

I.Čepāne. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas ir tehniska rakstura un saistīts ar „Latvijas Vēstnesi": tagad šeit ir norādīts - „oficiālajā izdevumā". Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. Nākošais ir 4. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas komisijā nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Valērijam Agešinam.

V.Agešins (SC).

Godātā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Saeimas pieņemtajā likumā un arī Juridiskajā komisijā apstiprinātajā likumprojektā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" paredzēts pacelt referenduma rosināšanas slieksni.

Pieņemot šādus iedzīvotājiem praktiski neizpildāmus noteikumus, mūsu valsts var noslīdēt vienā no pēdējām vietām Eiropā cilvēku spējā ietekmēt politiskos procesus. Grozījumi, kas paredz no 2015.gada noteikt 154 tūkstošu parakstu slieksni referenduma rosināšanai, ir nepieņemami, jo pilnīgi noteikti tas ir cilvēktiesību ierobežojums. Nekā citādāk tos nevar nosaukt. Daudzi cilvēktiesību eksperti Eiropā apgalvo un atzīst, ka 21.gadsimta demokrātija ir iekļaujoša demokrātija, dialoga demokrātija - ne citādāk!

Šajā situācijā „Saskaņas Centrs" piedāvā variantu, kas nodrošina pilsoņiem pietiekami plašas iespējas ietekmēt politiskos procesus un tādējādi būtiski atšķiras no piedāvājuma, kas ved uz tiešās demokrātijas institūta sašaurināšanu.

„Saskaņas Centra" priekšlikums paredz, ka likumu ierosināšanai jānotiek tāpat kā pašlaik - divos posmos - un pirmajā posmā ir jāsavāc 10 tūkstošu pilsoņu paraksti. Pēc mūsu domām, 10 tūkstošu pilsoņu pieteikums ir svarīgs un būtisks iemesls, lai pēc tam jau Centrālā vēlēšanu komisija organizētu otro posmu parakstu vākšanai par referenduma sarīkošanu, un šis slieksnis nav par zemu.

Mēs neesam gatavi tik būtiski ierobežot tautas tiesības ietekmēt politiskos procesus un palielināt naudas varu politikā. Acīm redzami, ka nodrošināt pat 30 tūkstošu parakstu savākšanu spēs tikai organizācijas, kuras atbalsta ļoti turīgi cilvēki, kas varēs paši par saviem līdzekļiem apmaksāt notāra pakalpojumus un citus šinī gadījumā nepieciešamos instrumentus. Rezultāts būs tas, ka mūsu valstī diktēt spēles noteikumus varēs šaura politiskās un ekonomiskās elites grupa. Savukārt sabiedrībai mazināsies uzticība tautas nobalsošanas procesam kā tādam, kaut gan atbilstoši Satversmei suverēnā vara Latvijā pieder tautai. Līdz ar to „Saskaņas Centrs" uzskata, ka ir nepieciešams nevis apgrūtināt pilsoņu tiesību izmantošanu tiešās demokrātijas īstenošanai, bet gan ierobežot naudas plūsmu, kas tiek tērēta aģitācijai. Turklāt tas, ka 2015.gadā visiem valsts iedzīvotājiem būs elektroniskais paraksts, ka visi vecākā gadagājuma cilvēki būs interneta lietotāji, ir mīts. Tāpēc nedrīkst uz neesošas lietas pamata, kāds šobrīd ir elektroniskais paraksts, noteikt būtiskus ierobežojumus tautai lemt savu likteni, brīvi paust savu gribu un labot Saeimā pieļautās kļūdas.

Līdz ar to aicinu atbalstīt 4.priekšlikumu. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Paldies.
Vārds deputātei Ilmai Čepānei.

I.Čepāne (VIENOTĪBA).

Godātie kolēģi! Ja mēs salīdzinātu mana kolēģa, godājamā Agešina kunga, uzstāšanos ar visām iepriekšējām reizēm, tad, manuprāt, mēs varētu ar pirkstu vilkt līdzi, jo tieši tādas

pašas runas jau ir bijušas, kā to liecina stenogrammas, arī iepriekšējās reizēs. Es neatkārtošos, lai ar manu runāšanu jūs nevarētu darīt to pašu.

Es gribu uzsvērt dažas lietas, kas tiek noklusētas.

Mēs esam runājuši par to, ka šie grozījumi, manuprāt, ir samērīgi. Noteikti! Jo, palielinot šo parakstu... nepieciešamo parakstu skaitu, mēs palielinām arī iespējas, kādā veidā var vākt šos parakstus. Taču jūs, Agešina kungs, un jūsu kolēģi piedāvājat saglabāt 10 tūkstošu lielu parakstu skaitu un trīskāršot šīs parakstu savākšanas iespējas, proti, izmantojot ne tikai notāra pakalpojumus, kā tas ir šodien, bet izmantojot arī likumprojektā piedāvātās iespējas, ka to var darīt arī bāriņtiesā, kā jūs to piedāvājat. Jūs piedāvājat, ka to var darīt arī pašvaldību institūcijās un vēl arī elektroniski. Es domāju, ka, pēc jūsu piedāvājuma, 10 tūkstošus parakstu varētu savākt vienā vai divās dienās.

Nākošais. Jūs nepārtraukti runājat par to, ka mēs noslīdēsim Eiropā kaut kur uz kādu zemu vietu saistībā ar šo obligāto referendumu. Es vairākkārt esmu jau teikusi, ka mums vairs nav kur noslīdēt, jo citās Eiropas valstīs, it īpaši Eiropas Savienībā, vispār nav nevienas valsts, kur būtu tik plašas demokrātijas tiesības uz šo obligāto referendumu. Un es arī negribētu, ka jūs uztvertu, ka es jūs mācu vai tamlīdzīgi. Man to īpaši ir pārmetis Cileviča kungs, kura pašlaik nav klāt... Bet es tiešām jūs, kolēģi, aicinu izlasīt Konstitucionālo tiesību komisijas viedokli par Latvijas valsts konstitucionālajiem pamatiem un neaizskaramo Satversmes kodolu. Tā ir diezgan bieza grāmata. Mēs to varam arī izprintēt no Valsts prezidenta mājaslapas, un tur 195.lapaspusē tiek runāts par tautas konstitucionālo pienākumu pastāvīgi uzturēt savu valsti un tās demokrātisko iekārtu. Un tiek uzdots arī jautājums: kā atbildēt uz jūsu viedokli šajā gadījumā? Proti, vai šis gramatiski interpretētais jēdziens „vara pieder tautai"... vai patiešām tauta šajā ziņā... tautas suverēnā griba nedrīkst tikt ierobežota? Vai šodien pastāv šis *Vox populi - vox Dei*: tautas griba - Dieva griba un, ja tauta, jūsuprāt, savā gribā tiktu ierobežota, vai tad tā vairs nebūtu suverēna un tas būtu pretrunā ar Satversmes 2.pantu? Tālāk par šo gramatisko interpretāciju jūs neejat.

Bet, godātie kolēģi! Ja jums pašiem nav laika, tad palūdziet saviem palīgiem, bet... jo šis arguments patiešām neiztur kritiku. Nu, paskatieties! Pieņēmums, ka tautas kā suverēna griba ir neierobežota un neierobežojama, ir izskaidrojams ar suverēnu pozīcijas vēsturisko attīstību kontekstā ar tā leģitimitāti. Es tātad nocitēšu šo atzinumu: „Absolūtajā monarhijā monarhs kā suverēns savu leģitimitāti ieguva no Dieva. Vēlāk, kad monarha vietā nāca tauta, šis sākotnējais priekšstats kādu laiku saglabājās, taču kļuva arvien bālāks, un dievišķās leģitimizācijas vietā sekulārā valstī nāca demokrātiskā leģitimizācija. Taču, atšķirībā no dievišķās leģitimizācijas, demokrātiskā leģitimizācija nozīmē to, ka suverēns savu lēmumu pieņem nevis dievišķas atklāsmes, bet gan racionāla politiska diskursa rezultātā; proti, lēmums ir saprātīgi jāpamato. Lai nodrošinātu lēmuma saprātīgumu, to var arī pakļaut tiesību principiem, kuri izslēdz tautas acumirklīgā vairākuma atbalstītus, taču acīm redzami nesaprātīgus lēmumus, kā, piemēram, demokrātijas likvidēšana." Un tagad ir ļoti svarīgi secinājumi, kurus izdarījusi šī komisija, - ka mūsdienās arī tauta kā suverēns savā aktuālajā rīcībā ir pakļauta ierobežojumiem, ko nosaka tiesības, un nav atbrīvota no pienākuma ievērot tiesības. Tauta pati sev var uzlikt pienākumus, un norāde uz šādu Latvijas tautas pašierobežošanos jau ietverta Satversmes teksta ievadvārdos: „Latvijas tauta [..] ir nolēmusi sev..." Tātad Latvijas tauta Satversmes noteiktajos demokrātiskās iekārtas ietvaros jau ir pašierobežojusies. Un šis likumprojekts... Es tūlīt beigšu... Vēl pusminūti es drīkstu? Šis likumprojekts, atšķirībā no spēkā esošā, paredz, ka tiek identificēta šī iniciatīvas grupa, kas ierosina šos priekšlikumus. Tiek samērīgi...

Sēdes vadītāja. Čepānes kundze, jūsu uzstāšanās laiks ir beidzies. Vai deputāti neiebilst pret to, ka Čepānes kundze turpina? *(No zāles: „Lai runā!")* Paldies. Turpinām!

I.Čepāne. Otrkārt, tiek samērīgi palielināts šo parakstu skaits no 0,6 procentiem uz 3 procentiem.

Nākošais. Tiek paredzēta šī likumprojekta izvērtēšana, vai tas pēc formas un satura atbilst Satversmē noteiktajam. Šim likumprojektam ir jāatbilst Satversmei. Un bez tam tiek dota iespēja... Ja kādu neapmierina, piemēram, šis Centrālās vēlēšanu komisijas nolēmums, tad ir iespēja pārsūdzēt šo Centrālās vēlēšanu komisijas administratīvo aktu.

Un pēdējais. Ļoti būtiski ir tas, ka šeit pastāvošā situācija... ka šodien absolūti netiek nekādi kontrolēta referenduma norises laikā ne aģitācija, ne naudas līdzekļi... netika noteikts naudas līdzekļu apjoms. Līdz ar šo likumu tiek paredzēta iespēja arī kontrolēt šo naudas līdzekļu plūsmu dažādos plašsaziņas līdzekļos, bukletos un tamlīdzīgi. Es tiešām aicinu jūs atbalstīt... neatbalstīt šo priekšlikumu, bet atbalstīt izstrādāto likumprojektu kopumā, jo tas ir samērīgs un šodienas interesēm atbilstošs.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Andrejam Elksniņam.

A.Elksniņš (SC).

Godājamie kolēģi! Es būšu trešais runātājs, un es tiešām centīšos neatkārtot neko no visām iepriekšējām reizēm, jo viens otrs, diskusiju karstumā atslēdzoties, tiešām varētu pasekot līdzi tam, ko tad viņš ir iepriekš teicis... Tiešām, šis jautājums jau kuro reizi ir dienas kārtībā, mēs par to diskutējam. Tas ir lielā mērā izmocīts, lielā mērā mēs par visiem jautājumiem esam diskutējuši, un arī „Saskaņas Centra" pozīcija šajā jautājumā ir nemainīga.

Bet kas šajā dzīvē un politiskajos procesos ir mainījies? Valodas referendums ir pagājis, tā vairs nav un arī nebūs, nepilsoņu referendums *(No zāles dep. R.Dzintars: „Nebūs!")* - arī nav un nebūs. Kādi draudi, kādi apgrūtinājumi un bažas jums ir, ka šis likums tādā stāvoklī, kādā tas ir pašreiz, nedarbojas? Nav nekādu problēmu. Visi ir apmierināti, process ir beidzies. Likums var strādāt tāds, kāds tas ir. Tie motīvi, kuri noteica minētā jautājuma nonākšanu dienas kārtībā, ir izkūpējuši. Tiešām mēs ar šo kārtējo steidzamību, ar to divu dienu starplaiku, kad mēs vēl tikai otrdien skatījām šo jautājumu, bet šodien jau cenšamies kaut ko te ātri „iestūrēt", lai beidzot kaut kas te būtu sakārtots... Nu nemaz, godājamie kolēģi, man neizskatās, ka te kaut kas ir sakārtots!

Es pacentīšos apelēt tikai ar jauniem argumentiem, kā norādīja Čepānes kundze. Nu, pieņemsim, tiesībsargs šodien no rīta saka: „Prasība referenduma iniciatoriem savākt 150 tūkstošus... 154 tūkstošus parakstu ir nepieņemama un amorāla." Un tad viņš tur ilgi un dikti izklāsta, kāpēc un kādēļ. Bet, kolēģi, tas process parāda šo rezultātu, kurš pašreiz mums ir, - ka tas lielā mērā ir destruktīvs. Mēs tiešām ierobežojam tautas iniciatīvas, ierobežojam kārtību, kādā varētu iniciēt referendumus. Tas ir tāpat kā... Man kā juristam tiešām lielu izbrīnu un sarūgtinājumu radīja tā situācija, ka, piemēram, Centrālā vēlēšanu komisija... Viņiem ir divi likumprojekti, divu lēmumu projekti, kas viens no otra gandrīz vai neatšķiras. Abi divi ir kompilācijas rezultāts, un politiski neatkarīgs Centrālās vēlēšanu komisijas - tā varētu to nosaukt - politiskais birojs pieņem politisku lēmumu.

Un arī šajā gadījumā šis ir politisks lēmums. Politisks lēmums, kurš ir virzīts uz iniciatīvu ierobežojumu. Un šajā gadījumā es nebiedēšu un nesalīdzināšu ar kaut kādām tēzēm, ar monarhiju, uz ko Čepānes kundze norādīja... nu baisam skatam varētu vēl arī Hitlera *„Mein Kampf"* atnest un sākt šeit rādīt, kas te būs ar mums visiem. Bet tiešām šis process ir lielā mērā neskaidrs. Nu, kāds, piemēram, ir pamatojums 30 tūkstošiem parakstu? Kāds? Vai kāds var atbildēt? Kāpēc ne 25 tūkstoši?

Ir jāņem vērā, ka minētais likumprojekts nav tas, ko Valsts prezidents ir atgriezis otrreizējai caurlūkošanai otro reizi. *(No zāles dep. I.Čepāne: „Tas ir viens pret viens!")* Tas ir jauns! Jauns politiskās vienošanās rezultāts starp koalīcijas partneriem.

Čepānes kundzei, protams, var nepatikt tas, ko es saku, bet šajā situācijā mēs uzsveram, ka nav jāveicina tiešām mūru un cietumu veidošana apkārt pilsoņu iniciatīvām. Tās ir jāveicina, lai sabiedrība justu līdzdalību politiskajos procesos, līdzdalību ekonomiskajos procesos un lai katrs cilvēks būtu vērts nevis tikai tad, kad viņš vēlēšanās iet balsot, piemēram, par Čepānes kundzi, bet arī tad, kad viņš varētu noregulēt... aktīvi uzstāties ar saistošu likumprojektu tam pašam likumdevējam un būt šajā situācijā tas līdzeklis, kurš varētu atrisināt tās domstarpības, kas ir parlamentā.

Līdz ar to, godājamie kolēģi, es aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumus un neatbalstīt minēto likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Vārds deputātam Eināram Cilinskim.

E.Cilinskis (VL-TB/LNNK).

Godājamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie deputāti! Es piekrītu, ka daļai „Saskaņas Centra" vēlētāju tiešām varētu būt problēmas ar parakstīšanos internetā, un pat ne tāpēc, ka viņi neprastu lietot internetu, bet gan tāpēc, ka neprot valsts valodu, un tad gan varētu rasties problēmas, nejauši parakstoties par kādu citu iniciatīvu.

Kas attiecas uz 30 tūkstošiem. *(No zāles dep. J.Urbanovičs: „Tie bijāt jūs, kas nesavāca 10 tūkstošus!")* Interesanti, kāpēc ir 10 tūkstoši? Varbūt kāds var... varbūt Elksniņa kungs varētu paskaidrot? Kāpēc nav 9 tūkstoši 999 vai, teiksim, 10 tūkstoši 175 paraksti? Kā ir aprēķināti šie 10 tūkstoši? Ar kādu algoritmu?

Protams, katrs šāds skaitlis zināmā mērā ir politiska izšķiršanās, un 30 tūkstoši ir piedāvājums, kas liekas pietiekami loģisks, lai referendumu varētu sarīkot. Un arī Nacionālā apvienība iebilda pret lielāku slieksni, un tātad, mūsuprāt, kompromiss - 30 tūkstoši - ir ļoti pamatots.

Tātad šos 30 tūkstošus savākt ir vieglāk... būs vieglāk nekā līdz šim šos 10 tūkstošus, jo ir atvieglota parakstīšanās kārtība un to var darīt daudz vienkāršāk nekā līdz šim. Līdz ar to tas ir loģisks un samērīgs skaitlis, kas ļautu arī īstenot šo referendumu, ja šī iniciatīva patiešām būtu nopietna un sabiedrības atbalstu gūstoša.

Kas attiecas uz 10 procentiem, ka jau elektroniskā veidā... un arī saglabājot līdzšinējās paplašinātās parakstīšanās iespējas, kas stāsies spēkā pēc 2015.gada... Vēršu uzmanību uz to, ka līdz tam laikam jau būs notikušas jaunas Saeimas vēlēšanas, un, protams, katram politiskajam spēkam būs iespēja piedāvāt varbūt citu referenduma ierosināšanas kārtību. Un tanī laikā mēs redzēsim arī to, cik laba un precīza, un viegli pieejama ir šī elektroniskā sistēma. Varbūt tā nav tik viegli pieejama... Taču es ceru, ka līdz tam laikam šīs tehniskās problēmas būs novērstas un uzlabojumi saistībā ar portālu *www.latvija.lv* būs notikuši tādi, ka patiešām arī šo desmito daļu savākt būs vienkārši, ja vien, protams, minētajai iniciatīvai būs atbalsts tautā. Un katrā ziņā tādā veidā šī referendumu iniciēšana valstij un sabiedrībai izmaksās lētāk. Tāpēc aicinu atbalstīt šo kompromisa variantu.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Andrejam Elksniņam, otro reizi. *(No zāles: „Sen nav dzirdēts!")*

A.Elksniņš (SC).

Cilinska kunga vārdus tiešām ir grūti piedot! *(Zālē smiekli.)* Izrādās, ka cilvēki, kuri balso par vienu otru iniciatīvu, laikam arī par vienu otru politisko partiju, nemāk lasīt. Nu, tā varētu būt, Cilinska kungs, it īpaši ņemot vērā to, ka Nacionālā apvienība (precīzāk būtu teikt - „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK") ilgu laiku Tieslietu ministriju vadīja un arī Valsts valodas centrā uzņēmās visas tās lieliskās peripetijas, kuras tur norisinājās.

Bet šeit es varbūt pievērsīšos divām tēzēm, uz ko Cilinska kungs ir norādījis.

Kāpēc viņi atbalsta šo likumprojektu? Viņiem tas liekas loģiski pamatots. Liekas! Balso par to, kas viņiem liekas... Ļoti interesanti! Un vēl tas „liekas" ir politiska izšķiršanās.

Nu, tāda divējāda sajūta: „liekas" - un politiska izšķiršanās par... *(No zāles dep. A.Klementjevs: „Demagoģija!")* Tiešām demagoģija, jā!

Bet, ja jūs tagad runājat par... *(Zālē smiekli.)* Bet, ja jūs tagad runājat par... *(No zāles dep. A.Klementjevs: „Palīdzēsim!" Smiekli. Starpsaucieni.)* Bet ja jūs... *(Aplausi.)*

Vienkāršs jautājums attiecībā uz kampaņu, kura norisināsies attiecībā uz referendumu un attiecībā uz Saeimas vēlēšanām. Cilinska kungs aizskāra tiešām svarīgu jautājumu: kas būs, ja tie sakritīs savā starpā? Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā ir nolemts, ka aģitācija būs aizliegta vienu mēnesi pirms Saeimas vēlēšanām. Jūs tagad radāt rīku, ar kura palīdzību pirms Saeimas vēlēšanām ar referenduma palīdzību varēsiet reklamēties, kā arī aizliegumu, kurš ir noteikts tajā komisijā un tās komisijas rīcībā esošajā likumprojektā. *(No SC frakcijas starpsaucieni: „Šausmas! Kas notiek Latvijā?!")*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Borisam Cilevičam.

B.Cilevičs (SC).

Cienījamie kolēģi! Nu, tā ir parasta lieta: kad trūkst argumentu, tad parasti uzbrūk konkrētiem cilvēkiem. Un man ļoti žēl, ka Cilinska kungs arī šoreiz izvēlējās to vieglāko ceļu - izplatīt kaut kādu dīvainu informāciju par „Saskaņas Centra" atbalstītājiem. Cilinska kungs, parasti jums tomēr ir daudz nopietnāki argumenti! Man ļoti žēl, ka jūs, nopietns politiķis, tagad esat ķēries pie tik necienīgas rīcības. *(Zālē troksnis, starpsaucieni.)* Patiešām - jūs aizvainojat Latvijas pilsoņus! Jūs gribat apgalvot, ka jūsu vēlētāji ir līdztiesīgāki vai vērtīgāki par citu partiju vēlētājiem? Nu piedodiet! Tomēr gribu jums atgādināt, ka visi Latvijas pilsoņi ir vienlīdzīgi. Un attiecībā uz piedalīšanos... uz parakstīšanos vai kādu citu rīcību tur, internetā... Ne jau par valsts valodu ir runa! Vai jums ir zināms, cik daudziem Latvijas iedzīvotājiem ir pieejami datori? *(No zāles dep. I.Čepāne: „70 procentiem!")* Es ļoti gribu cerēt, ka jūsu optimistiskās prognozes piepildīsies un ka platjoslas internets būs pieejams visur, bet es ceru, ka jums ir zināmi arī dati par nabadzības līmeni, par cilvēku izglītības līmeni un par to, cik viegli ir apgūt internetu. Vai mēs tiešām varam apgalvot, ka visi pilsoņi, visi 100 procenti, būs līdztiesīgi, ka visiem būs līdztiesīga pieeja un piekļuve internetam, kā arī nepieciešamās prasmes un iemaņas, lai šādas deklarētās tiesības izmantotu? Par to ir runa, nevis par valodu prasmi!

Cienījamie kolēģi! Runāsim taču atklātu valodu, kāpēc jūs tomēr gribat panākt šī likuma grozījumus! Acīmredzot jūs gribat izdarīt kaut ko tādu, ko Latvijas pilsoņu vairākums neatbalsta un neatbalstīs. Jūs gribat likvidēt to kontroles mehānismu, to tiešās tautvaldības mehānismu, ko šobrīd paredz mūsu demokrātiskā likumdošana. Jūs gribat rīkoties ar brīvām rokām, ļoti labi saprotot, ka tautas vairākums jūs neatbalsta. Tas ir jūsu mērķis! Un viss pārējais... Tieši tāpēc jūsu argumenti ir tik miglaini un stiepjami, un tā tālāk. Runājot atklātā valodā, jūs esat tie gudrākie, jūs labāk zināt, kas ir vajadzīgs Latvijai un kas ir vajadzīgs Latvijas tautai, un jūs gribat atņemt tautai iespēju jums nepiekrist un palabot jūsu politiku. Tāda ir šī likuma jēga.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Dzintaram Ābiķim.

Dz.Ābiķis (VIENOTĪBA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Kolēģi! Kāds ir politikas virsuzdevums? Kāds ir mans kā politiķa galvenais uzdevums, un ko vēlētāji vēlas no manis? Manuprāt, te ir vairākas lietas.

Pirmām kārtām mums ir jāgādā, lai augtu tautas labklājība, un kas man ir ļoti svarīgi - mums ir jāgādā, lai latviešu tauta varētu attīstīties, kopt savu kultūru un valodu, jo šī ir vienīgā vieta pasaulē, kur tas ir iespējams. Un, lai to varētu paveikt, politiķiem ir jāgādā, lai valstī būtu stabilitāte. Ja valstī nebūs stabilitātes, tad nevarēs īstenot pasākumus, lai valstī rastos labklājība un lai tauta varētu sekmīgi attīstīties. Un nedrīkst pieļaut, ka absolūtais mazākums terorizē vairākumu un grauj stabilitāti. Lietām ir jābūt samērīgām!

Kas šodien ir 10 tūkstoši? 10 tūkstoši ļoti bieži sapulcējas uz „Dinamo" hokeja spēli, tiesa gan apstākļos, kad „Dinamo" hokeja klubam iet labi. Tātad vienā pašā Sporta pilī mēs varam bez problēmām sapulcēt 10 tūkstošus cilvēku. Starpkaru periodā, lai apziņotu, apzinātu un savāktu 10 tūkstošus cilvēku kaut vai vienkopus, tas bija diezgan sarežģīti, jo saziņas iespējas bija nesalīdzināmi mazākas. Pat telefoni bija ļoti ierobežotam skaitam cilvēku. Šodien ir

internets. Šodien sazināties nav nekāda problēma, un mēs... es atkārtoju, mēs nedrīkstam pieļaut, ka mazākums, neliela saujiņa radikāļu un 10 tūkstoši radikāli noskaņotu cilvēku, jebkurā, pat tādā nelielā sabiedrībā, kāda ir Latvijas sabiedrība, terorizē vairākumu.

Tāpēc, cienījamie kolēģi, pēc manām domām, arī 30 tūkstoši šodienas apstākļos ir pārāk mazs cipars. Un man īsti nav saprotama Nacionālās apvienības pozīcija šinī jautājumā. Es domāju, ka 50 tūkstoši mūsdienu apstākļos būtu daudz atbilstošāks skaitlis, samērīgāks skaitlis. Bet tomēr 30 tūkstoši ir labāk nekā 10 tūkstoši, un tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Paldies. *(Starpsaucieni no zāles.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N.Kabanovs (SC).

Labdien, kolēģi! Kāda starpība - 10 tūkstoši, 20 vai 30 tūkstoši vai miljons, jo koalīcijai taču ir brīnumnūjiņa ar nosaukumu CVK? Jums ir burvis Cimdara kungs, kurš var jebkuru iniciatīvu, kuru atbilstošais skaits Latvijas pilsoņu atbalstīja, iemest miskastē! Es, piemēram, biju viens no nedaudzajiem Saeimas deputātiem, kuri piedalījās parakstu vākšanā referendumam par pilsonības piešķiršanu visiem pilsoņiem. Bet kāda bija CVK darbība sakarā ar mūsu iniciatīvu? *(Starpsaucieni no zāles.)* Bija tāda darbība, ka 12 tūkstošu pilsoņu vietā seši CVK locekļi nobalsoja un izmeta mūsu iniciatīvu. Būtībā viņi piesmēja Latvijas demokrātiju! Un tāpēc man šķiet, ka nekādas starpības nav - 10 vai 20... Jūs savā starpā vienmēr varat risināt, izdarīt politisku spiedienu uz CVK un mierīgi atlikt jebkuru balsojumu.

Bet kāpēc tik liela kņada ir par to... teiksim, par likuma mainīšanu? Jo tagad briest tautas noskaņojums pret eiro un briest referendums pret eiro. Jums, koalīcijai, tā būs paraugstunda, bet jūs to neuztverat.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sergejam Mirskim.

S.Mirskis (SC).

Godātie kolēģi! Ābiķa kungs pateica šodien no tribīnes, ka mazākums terorizē vairākumu. Es gribētu uzprasīt, vai Ābiķa kungs ir pārliecināts, ka koalīcijas partijas - tas ir tas vairākums? Diemžēl tas ir tas mazākums, tāpēc ka aptuveni 40 procenti no visiem vēlētājiem vispār nenāca vēlēt, un tie, kas atnāca... Un jūs paņēmāt tos 55 procentus no atlikušajiem, izmetot tos 45 opozīcijā... tās balsis. Tātad faktiski jūs atbalstīja tikai varbūt kādi 28-30 procenti no Latvijas iedzīvotājiem, no Latvijas pilsoņiem. Tāpēc nevajag runāt, ka mazākums terorizē vairākumu! Varētu pateikt pat citādāk - ka faktiski ar savu koalīciju un savu darbību jūs terorizējat Latvijas tautu un atņemat tai vienīgo mehānismu, kas faktiski aizsargā tautas turpmāku attīstību.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu. Vai komisijas vārdā Čepānes kundze kaut ko vēlas piebilst?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputātu Agešina un Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 50, atturas - 8. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. Nākošais ir 5. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. 6. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums saistībā ar tiešsaistes sistēmas tiesisko regulējumu... Tas ir par parakstu vākšanu. Tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 52, atturas - 9. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 7. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums. Tas Juridiskajā komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 50, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 9. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums. Tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Pirms devītā bija astotais...

I.Čepāne. Piedodiet! 8. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums. Tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 52, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 9. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums saistībā ar iniciatīvas grupu tiesībām vienreiz dienā saņemt informāciju par iepriekšējā dienā savākto atbalsta paziņojumu skaitu. Tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 53, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 10. - arī deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas komisijā atbalstu nav guvis.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 52, atturas - 8. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 11. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas ir tehniska rakstura, bet arī tas nav precīzs, un tādēļ komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 27, pret - 52, atturas - 8. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. Nākošais ir 12. - Juridiskās komisijas priekšlikums, kas ir tehniska rakstura. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. 13. - Juridiskās komisijas priekšlikums, kas dod iespējas Centrālajai vēlēšanu komisijai pieprasīt arī atzinumus, paskaidrojumus un ziņas no pašvaldību institūcijām, kā arī pieaicināt ekspertus, lai pietiekami skaidri tiktu izvērtēts iniciatīvas grupas pieteiktais priekšlikums. Tas komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. Nākošais ir 14. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas komisijā nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 52, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 15. - deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 16. - Juridiskās komisijas... Juridiskā biroja priekšlikums, kas ir tehniska rakstura un ir saistīts ar „Latvijas Vēstnesi". Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. Nākošais ir...

Sēdes vadītāja. 43.lappusē...

I.Čepāne. Jā, 17. ir deputātu Agešina un Elksniņa priekšlikums, kas saistīts ar pārejas noteikumiem, kur tiek paredzēti šie 30 tūkstoši. Un komisijā viņu priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu. Lūdzu zvanu! Balsosim par 17. - deputātu Valērija Agešina un Andreja Elksniņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 54, atturas - 9. Priekšlikums nav atbalstīts.

I.Čepāne. 18. - Juridiskās komisijas priekšlikums. Arī tas ir saistīts ar „Latvijas Vēstnesi". Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. Un 19. ir līdzīgs Juridiskā biroja priekšlikums, kas arī saistīts ar „Latvijas Vēstnesi", - to tagad nosaukt par oficiālo izdevumu. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I.Čepāne. Līdz ar to paldies, kolēģi! Es aicinu atbalstīt šo likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā. Un es gribu Juridiskās komisijas vārdā teikt, ka, ja opozīcijai ir bažas par šo likumprojektu, tad opozīcijai ir divas iespējas, proti, vērsties vai nu pie Valsts prezidenta un aicināt uz konsultatīvo referendumu, vai arī - otra iespēja! - vērsties Satversmes tiesā, apstrīdot šo... vai nu 1., vai 2.pantam...

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta „Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 55, pret - 38, atturas - nav.
(Aplausi.) Likums pieņemts. Paldies.